

ger og Anskuelse, som fremsattes af de svenske Deltagere, og jeg maa sige, at det var med en Følelse af glædelig Overraskelse, at jeg var Vidne til, at Tanken om en Tilnærmelse i den nævnte Henseende mellem de skandinaviske Riger syntes at være langt mere udbredt i Sverige, end jeg paa Forhaand havde turdet antage. Der førtes paa Mødet en temmelig livlig Diskussion mellem de svenske Frihandelsmænd og Beskyttelsesmænd, idet disse Sidste til den Resolution, der vedtoges, ønskede, at der skulde tilføies en Udtalelse, som gik i almindelig protektionistisk Retning — et Forslag, som iøvrigt blev forkastet. Men i Hovedsagen vare Beskyttelsesmændene ikke mindre end Frihandelsmændene enige om, at det var i høi Grad ønskelig, om der skete en Tilnærmelse mellem de skandinaviske Lande, saaledes at der saavidt muligt skete en Bortrykningen af de Stranker for den frie Omsetning, som Toldgrænserne nu sætte imellem Landene. Man var paa ingen Maade blind for Vanskelighederne; man indsaae, at disse vilde være store i forskellige Retninger; men man fandt i alle Tilfælde, at en Tilnærmelse af lignende Art som den, der har fundet Sted ved den saakaldte Mellemrigslov af 1874 mellem Sverige og Norge, uden Vanskelighed vilde kunne føres igennem. Jeg har senere fra forskellige Sider hørt bekræftet, at Stemningen i Sverige gjenueemgaende er gunstig for en saadan Tanke; men, siger man, vort Indtryk er, at i Danmark er man ugunstig stemt derfor, og derfor skal der gjøres Noget i Sagen, maa de Danske tage Initiativet. Det er derfor, jeg fremdrager dette Spørgsmaal, som ikke blot i rent økonomisk Henseende, men i mange andre Henseender vilde have en stor Betydning for vort Land. Jeg behøver neppe at minde om, at den Toldforening, hvorom Tanken allerede paa Wienerkongressen blev udtalt, som i Trediverne begyndte at gennemføres og efterhaanden udvidedes til at omfatte de fleste af de daværende tydske Forbundsstater, mere end noget Andet har været et Baand, der har tjent til at knytte det tydske Folk sammen. Jeg tror ikke, at det vilde være for tidligt, om nu et halvt Aarhundrede senere de skandinaviske Folk forsøgte noget Lignende. Der ligger her for os en stor Opgave, en Opgave, i Sammenligning

med hvilken Spørgsmaalet om en smaalig Afveien af denne eller hin Toldstats er et faare ringe og underordnet Spørgsmaal. Det er et Spørgsmaal af en saadan Betydning, at man med Rette kan sige, at enhver Dag, vi lade gaa hen uden at arbejde paa dets Gjennemførelse, er spildt. Men det er klart nok, at i en Sag som denne kan Intet udrettes, uden at Regjeringerne tage Initiativet. En Kredts af private Mænd har her, ligesom Tilfældet var med Møntreformen, gjort sig fortjent ved at henlede Regjeringens Opmærksomhed paa Sagen og forsaavidt givet det første Stød; men hvis Spørgsmaalet ikke optages, og det med Iver og Varme, af Regjeringerne, vil Intet kunne udrettes. Jeg henvender ikke til den høitæredede Finansminister et Spørgsmaal om, hvorvidt han hidtil har foretaget Noget i denne Retning; men jeg retter det Spørgsmaal til ham, om han vil være villig til at tage Sagen ihænde og søge af al Kraft at faae den gennemført. Det er et Spørgsmaal, som staar langt over Spørgsmaalet om Gjennemførelsen af en mere eller mindre heldig Statterreform indadtil, men et Spørgsmaal, som det iøvrigt ogsaa af Hensyn til vore egne finansielle Forhold er ønskeligt at tage op, naar vi ville gennemføre en Toldreform i den Udstrækning, som jeg har antydet. Ved at nedlægge Tolden paa Jern, Træ osv. have vi allerede gjort saa stort et Skridt i den Retning, som Sverige maatte ønske og sætte Pris paa, at der deri ligger al Opfordring til at søge at faae tilsvarende gunstige Indrømmelser fra Sverigs Side. Jeg tror, det maa erkjendes, at den høie Regjering selv med den bedste Villie gjenueemgaende ikke har havt Held til at gennemføre gode og store Reforme indadtil; jeg tillader mig at henvende det Spørgsmaal til den høie Regjering, om den ikke vil være villig til at anvende sin Indsigt og sin Arbeidskraft paa at søge udadtil at fremme denne overordentlig store og betydningsfulde Sag.

Tauber: Jeg er saa heldig at kunne begynde ligesom den ærede sidste Taler med at udtale en Tilslutning til en Ytring af den meget ærede Minister, idet ogsaa jeg tror, at vi kunne være glade ved nu omsider at have faaet et Toldreformforslag her ind i Folkethinget, og jeg kan ligeledes give ham